

Vihreä maa

Maaseutu- ja erävihreät ry:n julkaisu

Tässä numerossa:

Vihreiden uusi maaseutu- ja
aluepoliittinen ohjelma luo toivoa s. 3

Monipaikkaisuudesta ja
toissijaisesta kotikunnasta s. 6

Miltä maaseutu näyttää
Brysselistä käsin? s. 8

Maaseudun kehittämistä
nuoret huomioiden s. 10

Vihreät

Tässä numerossa:

Pääkirjoitus.....	2
Maaseudulla on tahtoa uudistua.....	3
Vihreitä ratkaisuja maaseudulle.....	4
Monipaikkaisuus ja toissijainen kotikunta.....	6
Toissijainen kotikunta konkretisoi monipaikkaisuuden.....	7
Miltä maaseutu näyttää Brysselistä käsin?.....	8
Maaseudun kehittämistä nuoret huomioiden.....	10
Biohiili on pysyvä hiilivarasto.....	12
Vihreitä eri puolilla Suomea.....	14
Vihreiden maatalousohjelma tavoittelee reilua ja kestävästä murrosta.....	16
Pekka Haaviston tervehdys.....	18

Silja Keränen

on kainuulainen poliitikko, Maaseutu- ja erävihreiden sekä vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja. Diplomi-insinööri, kolmen lapsen äiti. Luonnon, lasten ja maakuntien puolustaja.

PÄÄKIRJOITUS

Aluepolitiikan uusi aika

2020-luvun alkuvuosia on leimannut tarpominen kriisistä toiseen. Ensin tuli korona ja sitten sota Eurooppaan. Sota taas johti energiakriisiin ja voimakkaaseen hintojen nousuun. Toivon todella, että sota Ukrainassa päättyy mahdollisimman pian Venäjän joukkojen vetäytymiseen ja alkuperäisten rajojen palauttamiseen.

Toivottavasti tämän jälkeen pääsemme asettumaan vähitellen kohti normaalimpaa ajanjaksoa.

Se ajanjakso voi tarkoittaa aluepolitiikan uutta tuleamista. Korona-ajan myötä etätyöt, maaseudun rauha ja monipaikkaisuus konkretisoituivat monen arjessa ihan uudella tavalla. Nämä ilmiöt ovat olleet olemassa jo aiemmin, mutta korona-aika vauhditti niitä entisestään.

Venäjän hyökkäyksen myötä kasvanut kriisitietoisuus lisää myös kestäväen aluepolitiikan tarvetta. On tärkeää, että Suomessa on asutusta eri puolilla maata. Samoin on tärkeää, että huolehdimme omavaraisesta ruoan- ja energiantuotannosta. Molemmat ovat olleet liian riippuvaisia fossiilisista.

Vihreä siirtymä vauhdittuu sodan myötä, kun Eurooppa pyristelee irti energiariippuvuudestaan Venäjältä. Sen myötä myös maakuntien elinvoima vahvistuu, koska moni vihreän siirtymän tuote ja palvelu tuotetaan maakunnissa.

Samalla toivon, että puhumme ja pohdimme avoimesti kaupungistumisen - ja etenkin 2000-luvulla vallinneen metropolikehityksen - seurauksia. Olisiko sittenkin kestävämpää ja inhimillisempää tehdä kattavampaa aluepolitiikkaa ja huolehtia elämisen edellytyksistä eri puolilla Suomea.

Tässä lehdessä tarjotaan useita uusia ajatuksia aluepolitiikkaan ja maaseudun kehittämiseen. Toivottavasti viihdyt meidän ajatustemme parissa.

Silja Keränen

Maaseudulla on tahtoa uudistua

Maatilan yhteyteen perustettu biokaasulaitos, salaattien kerrosviljely, uudistavaa viljelyä, joka sitoo hiiltä.

Näihin kaikkiin olen saanut tutustua, kun olen kiertänyt suomalaisilla maatiloilla. Maatalousyrittäjillä on tahtoa uudistaa tilojaan ja katsoa tulevaisuuteen, vaikka olosuhteet eivät olekaan helpot.

Riippuvuus fossiilisista polttoaineista ja lannoitteista nostaa kustannuksia, ja moni yrittäjä on taloudellisessa ahdingossa. Hiilensidonta ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ovat myös maatilojen kannalta hyödyllistä toimintaa, mutta tällä hetkellä yhteiskunta ei kannusta siihen. Maatalouden tukipolitiikkaa on uudistettava, jotta ympäristön kannalta kestävä ratkaisu ovat aina viljelijälle kannattavin vaihtoehto.

Tällä hetkellä alkutuottajien asema on myös liian heikko suhteessa keskittyneeseen vähittäiskauppaan. On hankala katsoa kauas tulevaisuuteen, jos jo huomina huolestaa. Viljelijöille kuuluu reilu korvaus tuotetusta ruoasta. Myös viljelijöiden ja heidän perheidensä jaksamisesta on huolehdittava.

Samaan aikaan Suomen metsätalous on saatava kestäväälle pohjalle sekä ilmaston että metsäluonnon näkökulmasta. Tässä asiassa metsänomistajien ja metsäteollisuuden edut eivät aina myöskään käy yksiin, sillä liialliset ja liian nuorten puiden harvennukset syövät tulevaa metsän kasvua. Myös rakenteita on syytä uudistaa: metsänomistajien pitäisi voida ansaita metsien hiilivaraston kasvattamisella.

Sellainen Suomi on mahdollinen, jossa sekä ihmiset että ympäristö voivat hyvin.

Maria Ohisalo

Vihreiden puheenjohtaja, ympäristö- ja ilmastoministeri

STT/Kirsi-Marja Savola

Vihreitä ratkaisuja maaseudulle

– Vihreiden uusi maaseutu- ja aluepoliittinen ohjelma luo toivoa

Maaseudulla voidaan ratkaista monet luontoon ja ympäristöön liittyvät pulmat. Samalla maaseutu ja maan hyvin erilaiset alueet voivat saada uutta elinvoimaa. Siksi syksyllä 2022 julkaisemamme Vihreiden maaseutu- ja aluepoliittinen ohjelma sai otsikokseen ”Vihreässä Suomessa ihmisillä on toivoa ympäri maata”. Maamme jokaisella alueella on omat erityispiirteensä. Niiden erilaisuus on rikkaus ja voimavara, joita haluamme kehittää niiden omista lähtökohdista. Vihreä aluepolitiikka torjuu ihmisten eriarvoisuutta, ilmastokriisiä ja luontokatoa joka puolella maata. Samalla huomioimme, että eri alueilla toimivat erilaiset ratkaisut. Ison osan aluepoliittisista haasteista muodostavat kustannusten ja palvelujen epätasainen jakautuminen. Sosiaali- ja terveyspalvelut, liikenne, turvallisuus ja jopa postipalvelut toteutuvat hyvin eri tavoin eri puolilla maata.

Juuri nyt koko maata ravistelee energian hinnan nousu. Samalla ilmastokriisi ja luontokato jatkavat etenemistään. Hajautetuilla ja puhtailla energiaratkaisuilla sekä joustavalla kulutuksella pystymme reagoimaan taloutta koettelemaan tilanteeseen. Samalla vahvistamme maamme energiaomavaraisuutta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että biokaasu tarjoaa maataloilille uusia energiaratkaisuja. Tuulivoima on nousemassa tärkeimmäksi sähköntuotannon muodoksi lähivuosina. Se tuo puhdasta energiaa ja työtä ainakin läntiseen osaan maata. Osa tuulivoimakunnista voi tulevaisuudessa laskea kuntaveronsa jopa nolliin. Tuulivoiman lisärakentamisen estyminen Kaakkois- ja

Itä-Suomessa puolustuksellisista syistä on ratkaistava. Ratkaisun löytymiseen asti menetetyt verotulot pitää kompensoida Kaakkois- ja Itä-Suomen alueille sekä suorana tukena kunnille että erityisesti tukena muille energia- ja tutkimusinvestoinneille, kuten suuret maalämpöratkaisut ja yliopistojen tutkimusrahoitus.

Vaikka Suomea pidetään pimeänä ja kylmänä maana, myös aurinkoenergiasta tulee merkittävä hajautetun energiantuotannon lähde. Yksi osoitus siitä on, että kotiseudulleni Etelä-Karjalaan on nousemassa 90 hehtaarin aurinkopaneelien puisto. Aurinkovoiman lisäämiseksi tulee huolehtia turhan byrokratian minimoimisesta esimerkiksi luvituksen puolella. Eri alueilla on paljon annettavaa tähän murrokseen, joka lisää niiden elinvoimaa.

Luonnonläheisyys ja huolenpito luonnosta ja eläimistä ovat Vihreiden keskeisiä arvoja myös maaseutu- ja aluepolitiikassa. On tärkeää rakentaa alueiden elinvoima ekologisesti kestäväälle pohjalle. Luonto on keskeisin voimavaramme ja monimuotoisena se mahdollistaa kaiken muun. Luonnonvaraisen ympäristön ja luonnonvaraisten eläinten elintilan turvaaminen on Vihreille tärkeä tavoite koko maassa. Jo pelkästään matkailun kautta tämä tuo uusia mahdollisuuksia ja työtä eri seuduilla.

”Olen mukana politiikassa, koska haluan jättää tuleville sukupolville maailman, joka voi nykyistä paremmin.”

Kuva: Erika Nieminen

Hanna Holopainen

on Lappeenrannasta kotoisin oleva diplomi-insinööri, kahden teini-ikäisen äiti, kansanedustaja ja vihreiden varapuheenjohtaja. Hanna toimii eduskunnassa mm. eduskunnan hallintovaliokunnan ja puolustusvaliokunnan jäsenenä ja on myös eduskunnan hevosystävien seuran jäsen. Hän on vihreiden edustaja parlamentaarissa maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien arviointiryhmässä sekä toimii Love Saimaa-verkoston puheenjohtajana.

Suomi on pitkien etäisyyksien ja kylmien talvien maa, minkä vuoksi meidän tulee löytää energian ja polttoaineen hinnannousulle ilmastopoliittisesti ja sosiaalipoliittisesti kestävä ja oikeudenmukainen ratkaisu. Raskaissa kuljetuksissa vesi- sekä rautatiereittien käyttöä on lisättävä. On tarpeen pyrkiä luomaan nopeita raideratkaisuja parantamalla rataverkon kuntoa ja tekemällä kaksoisraiteita. Tämä luo mahdollisuuksia myös lähijunaliikenteen kehittämiseen kaupunkien ja maaseututaajamien välillä. Kaksiraiteistaminen tuo mahdollisuuksia aikataulutetun tavaraliikenteen kehittämiseen, mikä vähentää raskaan tavaraliikenteen määrää valtateilla ja vähentäisi tiestön kulumista merkittävästi.

Kun puhumme toivosta ympäri maata, tarkoitamme uusia työpaikkoja, yrittäjyyden esteiden purkamista ja laadukasta koulutusta. Mielekkään elämän perusta voi rakentua työn lisäksi myös vapaaehtoistyön tai muun toimeliaisuuden varaan. Vihreiden perustulomalli tarjoaa ihmisille turvaa ja vapautta omaa elämää koskevien valintojen suhteen. Vihreä siirtymä sitoo maaseudun ja kaupungit entistäkin enemmän yhteen esimerkiksi energian- ja ruoantuotannon sekä ympäristöystävällisen liiketoiminnan kautta. Maaseutu- ja kaupunkipoliittikka eivät ole toisiaan poissulkevia vaan täydentäviä ja molempiin on panostettava. Suomi tarvitsee monenlaisia kaupunkeja ja monenlaisia maaseutua.

Kokonaisuudessaan maaseutu- ja alueohjelma löytyy täältä:
<https://www.vihreat.fi/maaseutu-ja-aluepoliittinen-ohjelma/>

Monipaikkaisuus ja toissijainen kotikunta

–haastattelussa Hilikka Vihinen

Mitä monipaikkaisuudella tarkoitetaan?

Sillä tarkoitetaan käytäntöä, jossa ihmiset yhdistävät samanaikaisesti tai vaihtuvarytmisesti eri paikkojen tarjoamia mahdollisuuksia erilaisten asioiden tekemiseen. Laajinta on monipaikkainen asuminen. Hyvin iso ja kasvava monipaikkaisuuden ilmiö on etätyö.

Mitkä seikat ovat vaikuttaneet monipaikkaisuuden kehittymiseen?

Merkittävimpiä ovat työelämän muutos, perhe-elämän muutos ja teknologian muutos. Suomen ikääntyvän väestön kontekstissa merkittävä on kasvava joukko suhteellisen hyväkuntoisia ja hyvätuloisia ihmisiä, jotka pystyvät olemaan joustavia sen suhteen, missä he ovat. Varsinkin vapaa-aikaan, osin myös etätyöhön, liittyvälle monipaikkaisuudelle tyypillistä on, että ihmiset maksimoivat omaa hyvinvointiaan hakeutuen paikkaan, jossa heidän on hyvä olla.

Miksi monipaikkaisuus on niin ajankohtainen aihe?

Edellä mainittujen isojen trendien lisäksi yleinen vaurastuminen vaikuttaa. On myös aikaan ja kulttuuriin liittyviä vaikuttimia, kuten arvostusten muutos. Mietitään, mitä elämältä haetaan, mikä on hyvää elämää ja mihin pyritään. Jotkut monipaikkaiset haluavat päästä lähemmäs luontoa, saada väljyyttä ympärilleen. Korona loi piikin monipaikkaisuuteen, mutta trendi on ollut selvä jo toistakymmentä vuotta.

Miten kunnat voivat hyötyä monipaikkaisuudesta?

Tästä on viime aikoina paljon keskusteltu ja pyritty myös tutkimaan rahavirtoja. Olennaisin hyöty alueille on kaikkinaisen aktiivisuuden lisääntyminen. Se voi olla kulttuurielämän vilkastumista tai palveluiden ja tavaroiden kasvavaa kysyntää, mikä lisää monipaikkaisen paikkakunnan talouden toimintaa.

Miten monipaikkaisuutta voidaan edistää ympäristö- ja ilmastonäkökohdat huomioiden?

Noin vuosi sitten LUKE (Luonnonvarakeskus), SYKE (Suomen Ympäristökeskus) ja MDI toteuttivat valtioneuvoston tutkimus selvityksen, jossa käsiteltiin myös monipaikkaisuuden kestävyttä. Ympäristöllisestä kestävydestä pystymme laskemaan esimerkiksi liikkumisen määrää ja minkälaisiin päästöihin suunnilleen päädytään. Myös asumisen päästöjä voidaan osin mitata. Autoteknologian muuttuminen päästöttömämmäksi ja puhtaammaksi on varmaan se iso draiveri, joka sitä muuttaa kestävämmäksi. Jos käytetään julkista liikennettä tai kimpakyytejä, se on kestävämpää. Tärkeä näkökohta on myös, miten kakkospaikkakunnalla eletään ja asutaan. Kun muutetaan kakkosasuntoja pysyviksi asunnoiksi tai talviasuttaviksikin on pidettävä huolta, että kaikki asumisen kestävyuden näkökohdat on otettu huomioon.

Kuva: Janne Saukkonen

Hilikka Vihinen

on politiikantutkija ja maaseutupolitiikan tutkimusprofessori Luonnonvarakeskuksessa. Hän on koulutukseltaan valtiotieteen tohtori, ja lisäksi vertailevan aluetieteen dosentti sekä Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) tutkimuksesta vastaava apulaispääsihteeri (OTO). Hän tutkii maaseutupolitiikkaa ja aluekehitystä erityisesti politiikan muotoutumisen, politiikkavälineiden ja politiikan toimeenpanon kannalta sekä kansallisesti että kansainvälisesti, erityisesti EU:ssa. Monipaikkaisuus on yksi hänen viimeaikaisista tutkimusaiheistaan.

Kirjoittaja: Silja Keränen

Toissijainen kotikunta konkretisoisi monipaikkaisuuden

Lähes puolet suomalaisista on tavalla tai toisella monipaikkaisia: mökkiläisiä, työssäkävijöitä tai kiinteistönomistajia. Ilmiön laajuuteen nähden sen huomiointi lainsäädännön tasolla on olematonta.

Muutama vuosi sitten toteutetun kaksoiskuntalaisuus-selvityksen johtopäätös oli aika vaisu: kaksoiskuntalaisuus on lähes mahdoton toteuttaa verotuksen sekä äänioikeuden näkökulmasta. Verotuksen todennäköisesti pystyisi järjestelemään, mutta äänioikeutta ei voi jakaa tai tuhlata.

Luomalla määritelmän toissijaisesta kotikunnasta tämä ongelma ratkeaisi. Äänioikeus säilyisi ensisijaisessa kotikunnassa, ja toissijainen kotikunta voisi olla mökkikunta, työpaikan sijaintikunta tai eroperheen lapselle toisen vanhemman kotikunta.

Toissijaisen kotikunnan avulla hahmottaisimme monipaikkaisuusilmiön huomattavasti nykyistä paremmin. Tarve on selvä. Tällä hetkellä palveluiden ja infran

suunnittelu perustuu kunkin kunnan asukkaiden määrään, vaikka isokin osa asukkaista ei asu kunnan alueella kuin osan vuodesta. Toisissa kunnissa taas vakituisten asukkaiden määrä on pieni, mutta osa-aika-asukkaita on paljon.

Määrittelemällä toissijaisen kotikunnan, pystyisimme ymmärtämään monipaikkaisuusilmiön kokonaisuuden. Kunnat tietäisivät paremmin, keitä heidän osa-aika-asukkaansa ovat.

Vihreiden maaseutu- ja aluepoliittisessa ohjelmassa linjattiin: "Selvitetään kaksoiskuntalaisuudelle toimiva toteutustapa esimerkiksi luomalla käsite toissijaisesta kotikunnasta." Nykyinen tiukka lainsäädäntö yhdestä kotikunnasta ei vastaa enää ihmisten arkea, ja vanhentunut lainsäädäntö tulisi päivittää.

Miltä maaseutu näyttää Brysselistä käsin?

Elinvoimaisuutta ja hyvinvointia EU-raham avulla

Europarlamentaarikko Alviina Alametsä on tarkastellut Suomen maaseutua myös Brysselistä ja Euroopan parlamentista käsin vuodesta 2020 lähtien. Alametsän mukaan maaseutu ja maatalous ovat merkittäviä keskustelunaiheita EU:ssa jo ihan pelkäänsä talouden kannalta.

“Maatalouden tukemiseen käytetään noin kolmasosa koko EU:n budjetista ja lisäksi maaseudun kehittämiseen ohjataan varoja esimerkiksi Euroopan aluekehitysrahastosta ja erilaisista projekteista.”

Alametsän mukaan ilmaston ja ympäristön suojeluun liittyvässä keskustelussa maaseudun asema on ollut usein keskustelunaiheena.

“EU:ssa puhutaan paljon ilmaston ja ja ympäristön suojelusta ja siitä miten kustannukset jakautuvat jäsenmaiden välillä ja niiden sisällä. Tätä varten perustettiin esimerkiksi oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi, jolla tarjotaan tukea investointeihin alueille, joilla ilmastotoimien yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset ovat suurimmat.”, toteaa Alametsä.

Uudenlaista maatalouspolitiikkaa?

Vuoden 2021 lopussa hyväksytty CAP-suunnitelma (common agricultural policy) oli Alametsän mukaan vihreille pettymys, sillä se ei ole Alametsän mielestä linjassa EU:n yhdessä sovitujen ilmastotavoitteiden kanssa.

“EU:n maataloustuet uudistuivat tämän vuoden alusta, kun voimaan astui uusi CAP-suunnitelma (common agricultural policy).”

Alametsän mukaan uudistus sisältää edelleen ympäristölle ja ilmastolle haitallisia tukia.

“Maatalousuudistuksen ilmastotoimet eivät yksinkertaisesti ole tarpeeksi sitovia. Uudistus sisältää edelleen ympäristölle ja ilmastolle haitallisia tukia ja rajoittaa ympäristötoimiin käytettävän osan rahoituksesta 25%:iin sekä määrittää nämä toimet niin laveasti, että asiantuntijoiden mukaan suurin osa tästäkin rahoituksesta valuu

tavoitteiden kannalta kyseenalaisiin kohteisiin.” Ympäristölle kestävä maatalous ja ruoantuotanto ansaitsisi enemmän.

“Maatalous on elinehto Euroopalle ja siksi on kriittisen tärkeää lisätä sen kestävyttä. Nykyisellään maatalous tuottaa Euroopassa paljon päästöjä ja uhkaa monilla alueilla luonnon monimuotoisuutta. Ilmastokriisiä ei pystytä mitenkään torjumaan ilman, että ilmastotekoja tehdään kattavasti myös maatalouspolitiikassa.”

Vaikka nyt voimaan tullut CAP-uudistus määrittää maatalouspolitiikan isoa linjaa vuoteen 2027 asti, niin Alametsän mukaan EU:n maatalouspolitiikassa on silti mahdollista tällä välinkin kehittää ilmaston, ympäristön ja eläinten oikeuksien kannalta parempaan suuntaan.

“EU:ssa ollaan esimerkiksi juuri uudistamassa eläinten hyvinvointia koskevaa lainsäädäntöä, jonka yhteydessä tullaan nykyisten tietojen mukaan kieltämään tuotantoeläinten häkkikasvatus. Tämä tulee varmasti olemaan parlamenttikauden viimeisen vuoden merkittäviä kysymyksiä.”, kertoo Alametsä.

Ruokaturvan merkitys on noussut keskusteluihin Venäjän hyökkäyssodan myötä. “Jotkut ovat vaatineet ruokaturvaan vedoten EU:n maatalouden ilmastotavoitteiden höllentämistä entisestään. Se olisi iso virhe. Uudistukset, joita tehdään ilmastokriisiin torjumiseksi, torjuvat parhaimmillaan myös muita kriisejä.”

Alviina Alametsä

on Euroopan parlamentin jäsen ja Helsingin kaupunginvaltuutettu Vihreistä. Alviina on kasvanut Tampereella, Hyrynsalmella ja Jokelassa, ja asuu nykyään Helsingin Vuosaarella. Hän toimii EU:n ulkoasiainvaliokunnan jäsenenä ja varajäsenenä turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa alivaliokunnassa, vetoomusvaliokunnassa ja liikenne- ja matkailuvaliokunnassa, sekä yhtenä parlamentin mielenterveyskoalition puheenjohtajista.

Alametsän mukaan on tärkeää, että siirtymä kohti kestävämpää maataloutta ja ruoantuotantoa toteutetaan nopeasti.

“Kestävä ruoantuotanto ei uhkaa ruokaturvaa, vaan päinvastoin. Se on edellytys ruokaturvan takaamiseksi pitkällä aikavälillä.”

Elinvoimaisuutta ja hyvinvointia EU-raham avulla

Alviina Alametsä kokee tärkeänä, että Suomessa hyödynnetään EU-raham tehokkaasti projekteihin, jotka luovat elinvoimaisuutta ja hyvinvointia pitkällä tähtäimellä.

“EU:lla on tarjolla erilaisia tukia, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi koulutuksen saavutettavuuden parantamiseen, monipaikkaisuuden edistämiseen, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden investointeihin ja kiertotalouden tehokkaampaan hyödyntämiseen.”

“Toisaalta ei ole mielestäni hirveän kestävä, että maaseudun kehittämiseen tarkoitettua rahaa päätyy esimerkiksi turkistuotannon elvyttämiseen, kun on selvää, että kyseessä on hiipuva ala. Sen sijaan raha tulisi laittaa siihen, että juuri turkistuottajat voivat vaikka uudelleen koulutautua tai perustaa pitkällä aikavälillä kestävää liiketoimintaa.”

Maaseudun kehittämistä nuoret huomioiden

Kuva: Reima Kuukka

Vuoden 2017 kuntavaalien alla aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:n asiantuntija Eero Holstila nosti esiin maaseudun vinoutuneen sukupuolirakenteen etenkin nuorten osalta. Kun tarkastellaan 20-29-vuotiaiden asuinpaikkoja, havaitaan, että nuoret naiset asuvat etenkin isoissa kaupungeissa ja pienemmillä paikkakunnilla on nuorten miesten enemmisyys.

Tämä epätasapaino eittämättä vaikuttaa maakuntien ja maaseudun kehittämiseen sekä tulevaisuudennäkymiin. Olen itse nostanut asiaa aktiivisesti esiin ja Kainuun liitto yhdessä Kajaanin kaupungin kanssa tarttuikin toimeen ja toteutti naisnäkökulma-pilotin, jonka tuotoksia on sittemmin hyödynnetty maakunnan ja kaupungin strategiatyössä.

Nuorten, ja etenkin nuorten naisten äänen pitäisi kuulua huomattavasti nykyistä enemmän maaseutukeskustelussa sekä niissä pöydissä, joissa pienten kuntien strategioita sorvataan. Vihreiden nuorten vuonna 2022 toimineilla puheenjohtajilla on tähän asiaan painavaa sanottavaa.

Korpilahdella kasvanut Peppi Seppälä on maaseudulta kotoisin. Hänen vanhempansa ovat maanviljelijöitä ja maaseutuyrittäjiä, Suomen vastuullisimman tuotteen – JärkiSärjen – perustajia. Peppiä kiinnostaa suomalainen ruoka sekä maaseudun elinvoima, ja hän haaveileekin tulevaisuudessa monipaikkaisesta asumisesta sekä kaupungissa että maaseudulla.

Energiatekniikan opiskelija ja tuleva diplomi-insinööri nostaa esille joukkoliikenneyhteyksien merkityksen.

“On äärimmäisen tärkeää, että myös maaseudulla voisi jollain lailla elää ilman omaa autoa. Se on etenkin nuorille keskeistä, ja se auttaa myös maailmalle lähteneitä nuoria aikuisia käymään kotiseudulla ja säilyttämään siten juurensa.”

Vihreiden nuorten toinen vuoden 2022 puheenjohtaja Jami Haavisto on kotoisin Seinäjoelta. Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä opiskeleva Jami kertoo myös vahvoista juuristaan Pohjanmaalle. Hän pitää opiskelujen jälkeistä paluumuuttoa Etelä-Pohjanmaalle hyvinkin mahdollisena – mainiten nimenomaan maakuntakeskus Seinäjoen, jossa kuitenkin on keskikokoisen kaupungin tarjoamat työmahdollisuudet ja palvelut.

Jamin ja Pepin kanssa puhumme siitä, kuinka Suomi liian helposti määritellään, joko pääkaupunkiseuduksi tai maaseuduksi. Tosiasiassa eri kokoisia kaupunkeja, kuntakeskuksia ja taajamia on eri puolilla maata, ja toisaalta maaseutukin on aika erilaista kehys-Kainuussa verrattuna vaikkapa Varsinais-Suomeen.

Keskustellessa näiden nuorten kanssa välittyi vahvasti ajatus siitä, että jokainen meistä kolmesta

haluaa kehittää suomalaisia maakuntia ja maaseutua eteenpäin. Näemme maaseudun tulevaisuuden valoisaan ja maakunnissa valtavasti mahdollisuuksia esimerkiksi vihreän siirtymän toteuttamisessa ja sen luomissa elinkeinomahdollisuuksissa sekä maanläheisessä elämäntavassa.

Itse olen pohtinut paljon ilmapiirin merkitystä maakuntien kehittymiselle ja uusien asukkaiden houkuttelulle. Tähän törmäsimme paikallisen naisnäkökulmapilotin yhteydessä – osa potentiaalisista paluumuuttajista arastelee muuttoa, koska pelkää esimerkiksi maahanmuuttajapuolisonsa kohtaamaa rasismia.

Jami konkretisoi asian. “Jos persoonaltasi, näöltäsi ja ajatuksiltasi istut tiettyyn muottiin, asiat yleensä sujuvat erittäin hyvin ja olo on tervetullut. Jos tästä muotista jotenkin poikkeaa, harmonia rikkoutuu.”

Näinhän asian ei pitäisi olla, vaan jokaisen pitäisi olla tervetullut osaksi yhteisöä lähtökohdistaan riippumatta ja erilaisten ihmisten erilaiset tarpeet on syytä huomioida.

Tällä asialla on myös laajempi kehys. Jos entisestään jakaudutaan toisaalta liberaaleihin, nuorekkaisiin isoihin kaupunkeihin ja toisaalta konservatiiviseen, taaksepäinkatsovaan maaseutuun, polarisoi sellainen kehitys yhteiskuntaamme huolestuttavasti. Tilanne ei toki ole näin mustavalkoinen, mutta pitkään jatkuessaan tällainen kehitys voi hajauttaa yhteiskuntaamme liaksi.

Kuulosti siltä, että jos asiat ovat Pepistä ja Jamista kiinni, tällainen kehitys ei tule toteutumaan. Heillä on sen verran vahva halu kehittää Suomea kokonaisuudessaan ja muuttaa takaisin kotipaikkakunnalleen joko kokonaan tai monipaikkaisesti. Juurien merkitystä ei voi väheksyä.

Ilmaston ja viljelyolosuhteiden muuttuessa epävakaammiksi ruuan tuotannon monipuolisuus nousee entistä tärkeämmäksi.

Biohiili on pysyvä hiilivarasto

Luonnonvarakeskus Luke julkaisi joulukuussa raportin, jonka mukaan Suomi joutuu maksamaan hiilinielujen romahduksesta useita miljardeja euroja. Suomen hiilinielut ovat tipahtaneet historiallisen alas ja EU:ssa asetettu hiilinielutavoite ei tule Suomen kohdalla toteutumaan. Tilanne pitää korjata maksamalla: Suomessa joudutaan korvaamaan arviolta 50-80 miljoonan hiilidioksiditonin edestä päästöjä. Hiilinielujen pienenemisen hinta on siis suuri. Metsät ovat tilastossa edelleen hiilinielu, mutta niiden hiilensidonta laski runsaasti ja siksi nyt pohditaan, mistä muusta kuin metsästä on hiilinieluksi?

Biohiilen tutkija ja edistäjä

Kari Tiilikkalaa voisi ehkä kuvailla käveleväksi tietokannaksi, kun puhutaan hiilinieluista ja tarkemmin vielä esimerkiksi biohiilestä, kasvinsuojelusta tai vaikkapa pyrolyysistä. Tiilikkala on merkittävä biohiilen tutkija sekä biohiilen käytön edelläkävijä ja edistäjä Suomessa. Hänellä on pitkä ura takanaan myös kansainvälisesti, ja hän toimii edelleen mm. Egyptissä kehityshankkeiden asianajajana.

“Biohiili on kiinteää ainetta, jota jää jäljelle, kun biomassa kuumennetaan hapettomassa tilassa 350 – 700 asteeseen. Kaikki haihtuvat yhdisteet poistuvat hiilen muodostamista soluista ja vain kovettunut hiili jää jäljelle ”tyhjinä hyllyinä”. Biohiilen huokoskoko on muutamia mikrometrejä, mutta huokosten pinta-ala on valtava. Yhdessä grammassa voi olla jopa 300 m² pinta-ala.”, Tiilikkala kertoo.

Mustaa kultaa

Kun Tiilikkala intoutuu kertomaan biohiilestä lisää, käy selväksi, että biohiili on monella tapaa mustaa kultaa. Biohiili sitoo hiiltä maahan, parantaa kasvuolosuhteita ja tukee kasvien kasvua ja yhteyttämistä. Näin kasvien kyky poistaa päästöjä ilmasta lisääntyy: syntyy hiilinielu.

Biohiili on eloperäisestä aineksesta pyrolyysillä eli kuivatislauksella valmistettua huokoista, hiirikasta materiaalia. Se on maassa hyvin hitaasti hajoavaa. Siksi se säilyy satoja, jopa tuhansia vuosia.

“Biohiili on erinomainen hiilinielu, joka säilyy maassa 300-3000 vuotta. Siis nopein tapa tehdä hiilinieluja maa/puutarhataloudessa ja viheralueilla. Biohiili on myös vesivarasto, joka varastoi vettä 5 kertaa painonsa verran. Se helpottaa kastelua, koska biohiilen vesi on kasvien käytettävissä kuivina aikoina. Maahan sekoitettuna biohiili lisää maan ilmavuutta ja vahvistaa maan rakennetta, parantaa juuriston kasvua.”

Taloudellisesti paras tapa hyödyntää biohiiltä on käyttää sitä kompostoinnissa kiihdyttimenä: samalla saadaan hiili ladattua tyypellä, fosforilla sekä mikrobeilla. Tiilikjalan mukaan yksi suurimmista hyödyistä liittyy biohiilen rehukäyttöön, josta on paljon hyötyä eläinten terveydelle ja lannan käytölle biokaasun valmistuksessa.

“Veden lisäksi biohiili sitoo monia myrkyllisiä aineita vedestä sekä ilmasta. Biohiilifiltterit ovat korvaamassa aktiivihieksen käyttöä monissa kohteissa ja uusimmat käyttöinnovaatiot liittyvä biohiilen sekoittamisen betoniin sekä rakennusmateriaaleihin.”

Valtava potentiaali

Tällä hetkellä biohiiltä valmistetaan noin 2-3 miljoonaa kiloa vuodessa. Suuri osa biohiilestä menee vientiin, erityisesti Ruotsiin. Kari Tiilikkala arvioi, että Suomessa biohiiltä käytetään noin 1-2 miljoonaa kiloa vuodessa.

“Tuotanto moninkertaistuu 2023 kun toimintansa aloittavat Carbofex Oy:n uusi laitos sekä GRK. Tuotannossa ollaan siirtymässä pilotoinneista teolliseen tuotantoon, jolloin myös käyttö kymmenkertaistuu lähivuosina.”

Bio- ja kiertotaloudelle on Tiilikjalan mukaan valtava potentiaali alueellisesti ja valtakunnallisesti, sillä biomassaa on Suomessa enemmän per asukas kuin missään muualla.

“Meillä on tilaa kierrätysmateriaalien varastointiin ja prosessointiin. Maamme tieverkosto kattaa koko maan, metsätkin. Kiertotalous on jo nousussa ja kiertotalouden ympärille on kehittynyt merkittävää liiketoimintaa. Biotalous sen sijaan on vasta alussa, biokaasua tuotetaan vielä vähäisissä määrissä. Suomessa on vain vähän orgaanisten lannoitteiden tuotantoa ja suuret biohiilituottajat aloittavat vuoden 2023 aikana. Toki pitää muistaa myös, että iso osa maa- ja metsätaloudesta on biotaloutta.”, kertoo Tiilikkala.

Kun puhutaan hiilinieluteknologian ja -innovaatioiden etenemisestä laajempaan käyttöön, Tiilikkala kertoo syiden olevan moniulotteiset.

“Meillä on nähtävissä muutosvistarintaa maa- ja metsätaloudessa. Tarvitaan nopeaa asennemuutosta. Toki biohiilen osalta laite- ja tuotantovaje pitää myös biohiilen hinnat korkeina ja sijoittajat liikkuvat hitaasti hiilensidontaa tukevan yritystoiminnan taakse. Tärkeä huomio on myös kannusteiden puute hiilensidonnassa. Tämä asia on toki muuttumassa hiili-kaupan yleistyessä ja myös EU:n hiilipolitiikan ansiosta. Kansainvälinen kauppa vauhdittaa hiilensidontan kehitystä jopa nopeammin kuin poliittiset päätökset.”

Kari Tiilikkala peräänkuuluttaa myös maankäytön ja rakentamisen reunaehtojen muutosta.

“Kilpailutuksesta puuttuu esimerkiksi hiilensidontaa edistävien kriteereiden osuus kokonaan. Kaupungeissa ei ole tilaa vihreille alueille, eikä siten myöskään hiilensidonnalle.”

Kuva: Hannu Lahtinen

Kari Tiilikkala

on merkittävä biohiilen tutkija sekä biohiilen käytön edelläkävijä ja edistäjä Suomessa. Hänet nimitettiin vuonna 2014 MTT:n kasvinsuojelun professorin virkaan. Tiilikkala on työskennellyt MTT:ssä tutkimus- ja kehityspäällikkönä jo 1990-luvulta lähtien. Hän oli Suomen Biohiiliyhdistyksen perustaja ja hallituksen jäsen. Lisäksi Tiilikkala on osallistunut myös kansainvälisiin kehitysyhteistyöihin ja hankkeisiin. Hän oli jäsen myös EFSA:n Plant Health-paneelissa ja on toiminut myös Integroidun kasvinsuojelun eli IPM:n tehtävissä Suomen kehitysyhteistyöhankkeissa. Tiilikkala käynnisti biohiilitutkimukset Egyptissä vuonna 2012 ja toimii siellä edelleen kehityshankkeiden asiantuntijana. Kotimaassa toiminta jatkuu toiminimellä innovatiivisten yritysten liiketoiminnan edistämisen apujoukoissa. Kari Tiilikkala on toiminut myös Mevin varapuheenjohtajana.

Pyrolyysiteknikoita on monia: hidas -, nopea ja ns. märkäpyrolyysi. Hitaassa pyrolyysissä kuivattu ja paloitetu biomassa kuumennetaan hapettomasti suljetussa retortissa tai jatkuvatoimisessa laitteessa. Yleensä raaka-aineena on puu tai muu kasvimassa. Kuumennuksen alussa poistuu hemiselluloosasta höyrystyvä aine, sitten selluloosasta ja ligniinistä irtoavat aineet. Lopuksi noin 1/3 raaka-aineesta jää biohiileksi retorttiin. Kaasuuntuneet aineet poistuvat retortista pyrolyysikaasuna, josta saadaan lauhduttamalla pyrolyysinesteitä, puuhappoja ja tervoja. Kuumennuksen energia tulee pääosin raaka-aineesta ja pyrolyysilaitte tuottaa myös energiaa ulkopuoliseen käyttöön.

Vihreitä eri puolilla Suomea

Lauri Kaunisaho

Olen vihreä paikallisaktiivi ja metsäinsinööriopiskelija, joka sahailee Itä-Suomessa Keiteleen ja Joensuun väliä.

Kotikonnuillani Keiteleellä olen ekan kauden valtuutettu ja valtuuston II varapuheenjohtaja.

Kuntani historian ensimmäisenä vihreänä päättäjänä on ollut avartavaa, joskin ajoin haasteellista työskennellä. Silti ilokseni esim. tuulivoimaprojekteihin on suhtauduttu myönteisesti – tällainen sähköntuotanto on pikkukunnille arvokas mahdollisuus taloudellisessakin mielessä.

Hommaa tosiaan riittää. Haaveissani on uusi suojelualue eräälle kunnan omistamalle lintukosteikolle. Lapin eteläpuolella on liian vähän rauhoitettuja vesiä ja metsiä. Sen faktan muuttamiseen tarvitaan sinnikästä työtä maakunnissa. Pikkuhiljaa, onneksi koulunkin puolella pääsee olemaan luonnon parissa.

Metsäalaa muutetaan sisältä käsin.

Jenni Kuisti

Olen Jenni Kuisti, maaseutu- ja erävihreiden varapuheenjohtaja Alajärveltä. Olen ammatiltani sosiaaliryöntekijä, sen lisäksi olen maa- ja metsätalousyhtymän osakas.

Asetuin ensimmäisen kerran ehdolle kuntavaaleissa 2012. Vaali

liiton myötä pääsin varavaltuutetuksi ja jäseneksi tarkastuslautakuntaan 2017.

Kuntavaaleissa 2021 minusta tuli ensimmäinen vihreä kaupunginvaltuutettu Alajärvellä. Olen myös Etelä-Pohjanmaan ainoa vihreä aluevaltuutettu.

Maaseudun viherryttäminen on pitkäjänteistä työtä. Se vaatii hyvien keskusteluyhteyksien luomista ja vaalimista maaseudun asukkaiden ja esimerkiksi maatalousyrittäjien kanssa. Uskon, että vihreistä tulee koko ajan näkyvämpi vaihtoehto myös maaseudulla, sillä meillä on ratkaisuja joiden avulla selvitä ja menestyä muuttuvassa maailmassa. Tämän näkyväksi tekemiseen tarvitaan meitä maaseudun vihreitä, ja sen eteen työskentelen maaseutu- ja erävihreissä.

Rami Käkönen

On aika vaikea ajatella, että vuoden 2017 keväästä on vain 6 vuotta aikaa. Tuolloin olin poliitiikan vasta-alkaja, suorastaan untuvikko. Muutamaa kuukautta aikai-

emmin lähipiirini oli ilmiantanut minut ehdokkaaksi kevään 2017 kuntavaaleihin. Kotikunnassani Maskussa vihreillä oli vain yksi valtuutettu, eikä lainkaan paikallisyhdistystä. Niinpä vaalien alla oli kerättävä ympärille joukko ehdokkaita.

Vaaleissa onnistuimme 10 ehdokkaan listalla nostamaan vihreät 4 valtuutetulla kertaheitolla Maskun puoluekartalle ja samaan hengenvetoon tiivis ja aktiivinen ryhmämme polkaisi pystyyn myös oman paikallisyhdistyksen, Maskun vihreät. Valtuustoryhmämme on saanut puoluerajat ylittävää tunnustusta, ehkä jopa kunnioitustakin yhtenäisyydestämme ja päätösten taustoihin perehtymisestäämme. Niinpä itseämme ei kovasti edes yllättänyt, että oikeiston jyrkyväleissa 2021 valtuutettujemme määrä ei pudonnut ja itse olen tällä kaudella saanut olla vaikuttamassa kotikuntani päätöksentekoon kunnanhallituksessa.

Innostus poliittiseen vaikuttamiseen vei heti alusta aika vauhdilla ja tällaiseen poliittiseen teini-ikään ehtineenä olen päässyt katsomaan puolueen toimintaa puoluevaltuuskunnan jäsenenä ja myös Varsinais-Suomen piirin hallituksen jäsenenä. Viime eduskuntavaalien jälkeen olen saanut myös tilaisuuden olla mukana itselleni tärkeäksi kokemassa maanpuolustuksen valtakunnallisessa ohjaustyössä vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan varajäsenenä.

Tulevaisuudessakin teen kaikkeni yhdenvertaisemman ja turvallisemman Suomen hyväksi.

Mirka Soinikoski

Evo on Etelä-Suomen suurin yhtenäinen metsäalue ja tarjoaa elinympäristöjä erityisesti laho-puusta elävälle uhanalaiselle lajistolle. Luontokadon pysäyttäminen vaatii eliölajeille lisää elintilaa ja suojelualueita, Montrealin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

Evolle on ehdotettu maailman ensimmäistä tiedekansallispuistoa. Tieteen hyödyntäminen osana kansallispuistoa mahdollistaisi uusia toimintoja ja edistäisi myös alueen virkistyskäyttöä.

Ympäristöministeriön selvitys tukee Evon tiedekansallispuiston perustamista. Lisäksi Helsingin yliopisto sekä Lammin biologinen asema, monet paikallisjärjestöt ja Hämeenlinnan kaupunki puoltavat kansallispuiston perustamista. Kolmas kerta toden sanoo - tulevalle hallituskaudella Evon tiedekansallispuistosta on tehtävä totta.

Jonathan Hemming

Jag heter Jonathan Hemming och är byggnads- och miljöansvarig på Stundars friluftsmuseum samt ordförande för Finlands svenska gröna rf.

För två år sedan gick jag med i De Gröna och det har gett mig många nya vänner runt om i landet. Mäniskor som passionerat jobbar för en mera etisk och hållbar värld. Jag trivs jättebra!

Inom Finlands svenska gröna satsar vi nu stort på att få De Grönas politik att nå svenskspråkiga runt om i landet. Det verkar finnas efterfrågan på ett alternativ till det parti svensktalande av tradition har röstat på.

Jenni Pitko

Oulussa ihmiset aktivoituivat puolustamaan merkittävää keskustan kupeessa sijaitsevaa 1950-luvun jälleenrakennuskauden koulurakennusta, joka toimi aikoinaan mm. vanhana kauppaoppilaitoksena.

Me vihreät puolustimme rakennusta valtuustossa, mutta valitettavasti hävisimme tämän taistelun ja paikalle hyväksyttiin uudisrakennuksen kaava. Huoli rakennusperinnön kohtalosta on suuri. Kaupunkien rakennuspaine uhkaa hävittää modernia rakennusperintöä, jonka arvoa ei aina tunnusteta ennen kuin se on menetetty. Maaseudulla kulttuuriympäristöjä uhkaa rakennusten jääminen tyhjilleen ja sitä seuraava rapistuminen. Myös kulttuurimaisemia uhkaa pusikoituminen. Toivottavasti meillä olisi viisautta vaalia maisemia ja rakennuksia paremmin, se kertoo meidän maamme historiasta tuleville suomalaisille ja sulostuttaa meidän tämän päivän ihmisten arkea.

Kuva: Toni Pallari

Kuva: Mika Nuorva

Vihreiden maatalousohjelma tavoittelee reilua ja kestävää murrosta

Vihreiden puoluevaltuusto hyväksyi puolueelle päivitetyn maatalousohjelman. Ohjelman päivityksessä korostettiin etenkin kestäväen ruoantuotannon merkitystä sekä esitettiin keinoja maatalouden siirtymiseksi pois fossiiliriippuvuudesta. Epävarma maailmantilanne on nostanut ruokaturvan ja ruoantuotannon omavaraisuuden entistä tärkeämpään rooliin.

Asiat olivat olleet vahvasti kirjattuna jo aiemmassakin, syksyllä 2018 hyväksytyssä, vihreiden maatalouspoliittisessa ohjelmassa. Tässä tilanteessa ruoantuotannon huoltovarmuuden turvaaminen on kuitenkin konkretisoitunut ihan eri tavalla.

Akuutin kriisin hoitamisen ohella on keskeistä muuttaa ruoantuotannon rakennetta kestävämmäksi. Tällä hetkellä suomalainen maanviljely on aivan liian riippuvainen ulkomailta tuotavasta fossiilisesta energiasta, lannoitteista ja täyden-syrehuvalkuaisesta.

Vihreät on jo pitkään pitänyt esillä maatalouden riippuvuuden vähentämistä väkilannoitteista ja fossiilisista polttoaineista sekä valkuaisomavaraisuuden kasvattamista. Valtion olisi pitänyt ohjata muutosta nopeammin jo aiemmin, sillä tällä hetkellä tiloja nimenomaan kurittavat lannoitteiden ja polttoaineiden korkeat hinnat. Kestävään, kiertotalouspohjaiseen ruoantuotantoon siirtymiseksi esitämme useita toimenpiteitä.

On esimerkiksi tärkeää pyrkiä purkamaan eri tuotantosuuntien alueellista erikoistumista. Kun nurmiviljelyä vaativat märehitjät ja yksivuotisten kasvien viljely toimivat yhdessä, saamme tasapainoiset viljelykierröt. Nurmien ja yksivuotisten kasvien vuorottelu säästää niin lannoitteita kuin torjunta-aineitakin.

Nurmiviljelyn hiilensidontatuki, enintään 50% viljelykierrosta, kannustaisi nurmiviljelyyn vilja-Suomessa ja lisäksi kasvintuotantoa nauta-Suomessa. Monipuolinen viljely mahdollistaa myös biologisen typensidonnan eli tyyppä sitovien kasvien tehokkaan viljelyn.

Biokaasun tuotannon merkittävä lisääminen on yksi kestäväen, kiertotalouspohjaisen maatalouden kulmakivi. Energiaomavaraisuuden lisäksi biokaasun tuotanto edesauttaa myös ravinneomavaraisuuden kasvattamista, koska mädätejäännös on erinomaista lannoitetta.

Myös muista ravinnoksi kelpaamattomista sivuvirroista saatavat etanoli- ja öljyjakeet on syytä hyödyntää energiaksi aina, kun energiantuotanto ei kilpaile ravinnontuotannon kanssa.

Osana maatalouden kestävyysmurrosta on myös tärkeä siirtyä kohti kasvispainotteisempaa ruokavaliota sekä sitä tukevaa tuotantorakennetta. Ekologisesti on tehokkaampaa syödä suoraan kasvinviljelyn tuotteita kuin kotieläintuotteita. Toisaalta kotieläimille syötetään paljon sellaista - esimerkiksi nurmia tai elintarviketeollisuuden sivuvirtoja - joita me ihmiset emme voi käyttää suoraan ravinnoksi.

Maatalouden rakennemuutoksen on tapahduttava kulutuksen muutosten kautta, ei korvaamalla

suomalaista tuotantoa tuonnilla. Samalla muutoksen on oltava hallittu ja reilu, koska maatalouden investoinnit tehdään usein vuosikymmeniksi.

Maatalouspolitiikka on kestävyyslaji. Vaikka parhaillaan vielä hienohietaan nyt alkavan maataloustukikauden säännöksiä, on 5-7 vuoden päästä koittavan seuraavan kauden valmistelu jo alkanut. Vihreiden mielestä politiikalla on tärkeä ohjata ruoantuotantoa kestävämmäksi ja aidosti omavaraisemmaksi, vähentäen riippuvuutta väkilannoitteista ja tuontipolttoaineista. Keskustelu maatalouden pitkän tähtäimen tulevaisuudesta ja tavoitteista onkin ajankohtaista juuri nyt.

Ruoka on sananmukaisesti elintärkeä tuote. Sen tuottamisen on oltava viljelijälle kannattavaa. Viljelijän on saatava työstään riittävä korvaus. Tämä oli vihreiden linja jo aiemmin, ja nyt päivitettyssä ohjelmassa on nostettu esiin uusia keinoja ruoantuotannon kannattavuuden parantamiseksi: esimerkiksi ottamalla käyttöön käytännössä ulkomaiseen lihaan kohdistuva antibioottivero sekä lisäämällä tuottajien mahdollisuuksia markkina-edunvalvontaan.

Reilun kilpailun turvaamiseksi meidän on myös vaadittava tuontituotteilta suomalaisten tuotantostandardien täyttymistä. Julkisten hankintojen pitäisi toimia tässä linjakkaasti, ja laittaa kilpailutuskriteereiksi samat vaatimukset kuin suomalaiselle ruoantuotannolle on asetettu.

Kestävyysmurroksen toteuttamiseksi on tärkeä muistaa, että vain kannattava tila kykenee investoimaan parempaan tuotantotekniikkaan, uusiutuvaan energiaan tai eläinten hyvinvointiin. Maatalouden muutos entistä kestävämmäksi tarvitseeikin taloudellisesti kestäväällä pohjalla toimivat maatilat.

Petri Leinonen
viljelijä, yrittäjä
Tornio

Silja Keränen
diplomi-insinööri
Puoluevaltuuston puheenjohtaja (vihr.)
Kajaani

Pekka Haaviston tervehdys

Vihreiden ja maaseudun suhde näyttää joskus ristiriitaiselle. Usein sanotaan, että luontoa on helppoa suojella, kun istuu kalliolaisessa kahvilassa juomassa kauralattea. Monet maaseudulla asuvat muistuttavat, että heidän elämäntapansa on ekologisempi kuin kaupunkilaisten, ja että heillä on ensikäden tietoa ympäristöstä ja luonnosta.

Itse en ole koskaan tätä vastakkainasettelua ymmärtänyt. Kaupungit ja maaseutu ovat aina eläneet symbioosissa, ja niin tulee olemaan tulevaisuudessaakin. Kaupunkien ruokahuolto - ja yhä useammin vihreä energiahuolto - on riippuvaista maaseudusta.

Symbioosia vain syventävät kysymykset vesiensuojelusta niin sisävesilämmen kuin Itämeren rannikolla, ja yhä kasvavat paineet lisätä hiilensidontaa niin maa- kuin metsätaloudessakin. Vihreä siirtymä - tuulivoiman lisääntyvä rakentaminen ja nopea siirtyminen vetytalouteen - on saanut uutta vauhtia irrottautuessamme Venäjän fossiilisista polttoaineista ja koko fossiilitaloudesta.

Olen ihailen katsellut tällä kaudella vihreiden ympäristöministerien työtä. Muistan hyvin oman ympäristöministerikauteni 1995-1999, jolloin jokainen lisäinvestointi ympäristönsuojeluun oli työn ja tuskan takana. Tämä vaalikausi alkoi hallitusohjelman vahvalla kirjauksella - 100 miljoonaa euroa lisää luonnonsuojeluun. Hattu päästä.

Ympäristöväki ei silti lepää laakereillaan. Vieläkin tuhoutuu arvokkaita vanhoja metsiä. Vieläkin on vesistöjä, joissa tehottomat vanhat vesivoimat estävät kalojen nousun kutupaikoilleen. Ja tiedämme, että ilmastonmuutoksen torjunta vaatii yhä enemmän investointeja paitsi Suomessa myös maailmanlaajuisesti. Kaikki nämä asiat on otettava esille myös tulevasta hallitusohjelmasta neuvoteltaessa.

Maaseudulla asuva tuottaja on vaikeuksissa. Kustannukset kasvavat, ja liian pieni siivu jää tuloksi tuottajan taskuun. Kaupungissa asuva kuluttaja on vaikeuksissa. Hän ei aina löydä mieleisiään, kotimaisia ja puhtaasti tuotettuja elintarvikkeita, vaikka haluaisi - ja olisi valmis maksamaan niistä vähän enemmän.

Tarvitaan tuottajien ja kuluttajien liitto nopeuttamaan vihreää siirtymää, vahvistamaan kotimaista ympäristöystävällistä maa- ja metsätaloutta ja rakentamaan Suomesta hiilineutraalia maata, joka voi näyttää ilmasto vastuullisuudessaan esimerkkiä muulle maailmalle.

*Suomi voi näyttää tietä
vain, jos teemme sen
yhdessä.*

Pekka Haavisto
Ulkoministeri,
kansanedustaja

Terveisiä metsästä

Tämän lehden tekovaiheessa Venäjän hyökkäyssota on kestänyt vuoden. Ruoan hinta on kivunnut vuodessa ylöspäin yli 15 prosenttia ja sähkön hinta on päivittäinen puheenaihe sekä murhe monelle. Arki ei ollut pandemian jäljiltä ehtinyt uomiinsa, kun se järkkyy jo uuden kriisin vaikutuksesta.

Täällä Varsinais-Suomen maaseudulla, pienessä kunnassa ihmiset löysivät yhteisöllisyydestä voimaa, kokoontuivat yhteen tarjoamaan apua heille, jotka apua nyt tarvitsevat.

Moni Suomessa myös löysi metsän ja kansallispuistot sekä luonnonpuistot pandemian aikana ja uuden kriisin myötä. Moni oivalsi miten luonto elvyttää, rauhoittaa ja lievittää stressiä.

Kriisien koetellessa jaksamista, meillä kaikilla on paikka, joka tutkitustikin auttaa palautumaan ja rentouttaa. Huolehditään siitä, että meillä on jatkossakin monimuotoinen metsäluonto. Huolehditään siitä, että metsien käyttö on tulevaisuudessa ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä.

Tule sinäkin mukaan Maaseutu- ja erävihreiden jäseneksi!

Johanna Kuusenoja

Vihreä maa

Maaseutu- ja erävihreät ry:n julkaisu

Toimituskunta:
Silja Keränen
Johanna Kuusenoja (vast.)
Terhi Vesterinen

Taitto:
Zenga Nsuku

Kuvat: Jos ei merkitty, Meviläisten kotialbumeista tai vihreiden kuvapankista

Paino: PunaMusta Oy

Maaseutu- ja erävihreät ry
Vihreä liitto rp:n jäsenjärjestö

www.maaseutujaeravihreat.fi

Puheenjohtaja:
Silja Keränen, Kajaani
silja.keranen@vihreat.fi

Varapuheenjohtaja:
Jenni Kuisti, Alajärvi
jenni.kuisti@wippies.com

Miksi Vihreät on maaseudullakin tulevaisuuden puolue?

1. Tulevaisuus

Me huolehdimme lasten, lastenlasten ja kaikkien tulevien sukupolvien ympäristöstä: mahdollisuudesta juoda puhdasta vettä, nähdä perhosia, uida puhtaassa järvässä. Ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristöongelmien kasautuessa luonnosta huolehtiminen nousee edellytykseksi hyvälle elämälle ja tasapainoiselle yhteiskunnalle.

2. Elävä maaseutu

Maaseutu on muutakin kuin alkutuotantoa. Se on koulua, päiväkotia, luontoa, työpaikkoja, syntymää, kuolemaa. Siis elämää - maalla on hyvä elää.

3. Perustulo

Me kannattamme perustuloa. Kun elanto koostuu useasta eri lähteestä ja työt ovat kausiluonteisia on perustulo nykyistä sosiaaliturvaa toimivampi ratkaisu. Vihreiden mielestä maatalousyrittäjien sosiaaliturvan on oltava samalla tasolla muiden ammattiryhmien kanssa. Maanviljelijöiden taloudellisen toimeentulon ja hyvinvoinnin ei pidä olla ristiriidassa luonnon hyvinvoinnin kanssa.

4. Suomalainen ruoka

Meitä kiinnostaa suomalainen ruoka: miten ja missä sitä tuotetaan. Emme näe, että suuri on aina kaunista. Haluamme, että myös pienimuotoinen tuotanto ja jatkojalostus nousee ja kukoistaa. Vihreät haluaa nähdä aidosti kannattavan ja elävän suomalaisen ruoantuotannon. Vihreät vaatii julkisiin ruokahankintoihin vastuullisia kriteereitä: silloin suomalainen ja paikallinen tuotanto voi aidosti pärjätä kilpailutuksissa.

5. Monipuolinen kotimainen kasvituotanto

Haluamme, että tarjolla on monipuolisia kotimaisia kasvisvaihtoehtoja. Enemmän nyhtökauraa, vihiksiä, härkäpapu-granolaa, kaurakermaa... Myös eläintuotannon valkuaisomavaraisuuden pitää olla nykyistä korkeampi.

Tervetuloa mukaan koko ajan kasvavaan vihreiden joukkoon - myös maaseudulla!

www.maaseutujaeravihreat.fi

6. Reilu eläintuotanto

Eettinen eläintuotanto on kilpailuetu suomalaiselle maataloustuottajalle. Haluamme lisätä kuluttajien luottamusta kotimaisten eläintuotteiden eettiseen laatuun. Kuluttajat haluavat ostaa eettisiä huipputuotteita, vihreiden mielestä Suomessa kannattaisi tuottaa juuri niitä.

7. Rakkaat metsät

Metsät ovat suomalaisille tärkeitä niin henkisen kuin taloudellisen tulon lähteenä, monimuotoisen luonnon merkityksen lisäksi. Vihreät haluaa yhteensovittaa kestävällä tavalla metsiin kohdistuvat eri intressit: suojelun, puuntuotannon, virkistyskäytön sekä sienten, marjojen ja riistan hyödyntämisen.

8. Uusia mahdollisuuksia

Vihreät haluaa, että maaseudulla löydetään uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Paitsi ruoka, myös vaikkapa ympäristönsuojelu tai energiantuotanto, voi olla bisnes. Me olemme myös yrittäjän asialla: visionamme on yhteiskunta, jossa on turvallista yrittää ja kannustavaa työllistää. Yrittäjän arkea ja yritysten perustamista voidaan parantaa viranomaisasiointia helpottamalla, matalapalkkaisen työn verotusta keventämällä, yrittäjän sosiaaliturvaa uudistamalla ja ottamalla käyttöön perustulo.

9. Uusia ideoita ja valmiutta muutokseen

Me osaamme ja uskallamme myös kyseenalaistaa - niin tuet, kuin nykyiset rakenteet ja menetelmätkin. Olemme kriittisiä. Se näkyy ulospäin välillä kielteisyytenä, mutta on oikeasti vain halua kehittää. Me olemme tavallisten ihmisten arkiasioiden hoitoon sitoutuneita. Perinteinen maaseutupolitiikka on tullut tiensä päähän, on aika tehdä asiat toisin! Vihreät on mahdollisuus!

Vihreät